

SOCIETAT

Els ancians catalans diuen que cal defensar les bases de l'estat del benestar

■ **Barcelona.**— La societat ha de mantenir irreversibles les conquestes socials i s'ha d'identificar plenament amb els postulats de l'estat del benestar, segons va defensar ahir la Federació d'Associacions de la Tercera Edat de Catalunya (FATEC), en una ponència de la desena assemblea d'aquesta associació celebrada a Barcelona, que va ser aprovada per 2.000 ancians. Els ancians també van aprovar altres ponències presentades pels assembleis-

tes i titulades *Què ofereix la gent gran a la societat?* i *Què esperen els jubilats de la societat?*. En una de les ponències, aplaudida unànimement pels dos mil ancians que van participar en l'assemblea, es va exposar que «la societat ha de mostrar-se sensible en qualsevol situació de la gent gran, i proporcionar-los pensions dignes, assistència sanitària adequada i l'ocupació del temps lliure adequat».

Per la seva banda, els ancians van comprometre's a oferir a la

societat «la seva aportació i experiència per millorar l'estat del benestar», ja que, segons va dir un portaveu de la FATEC, «quan les persones es jubilen disposen de temps i, en molts casos, conserven una capacitat física i intel·lectual per continuar aportant la seva experiència professional». El desig de la gent gran és autogestionar-se com ho fan els joves i adults», va dir un dels representants de la FATEC. El mateix portaveu va afegir que «creiem que tenim la suficient capacitat

per solucionar els nostres propis problemes, com qualsevol altre sector de la població».

Després de la X Assemblea de la FATEC, celebrada ahir a Barcelona en el marc dels actes commemoratius del desè aniversari de la constitució de la FATEC i de l'Any Europeu de la Gent Gran i la Solidaritat Intergeneracional, els ancians van assistir a un dinar de germanor a Castelldefels, presidit pel president. Posteriorment, van presenciar una interpretació teatral.

El 15% dels accidents laborals dels gironins són deguts a sobreesforç

■ **Girona.**— El quinze per cent dels accidents laborals que es produeixen a les comarques gironines són deguts a problemes de sobreesforç i el seixanta per cent dels accidents motivats per aquest sobreesforç repercuteixen a l'esquena, segons va indicar ahir el cap de la secció de Formació del Centre de Seguretat i Condicions de Salut en el Treball, Narcís Motjé, durant una jornada tècnica sobre prevenció del dolor d'esquena al món laboral que es va celebrar a Girona. Segons va destacar, aquests accidents, molts dels quals tenen lloc al sector de la construcció, es poden reduir a base de modificar conductes de treball i adoptar les postures correctes. «A tots els cursos que es fan de seguretat i higiene s'ha incorporat una classe dedicada al maneig de càrregues», va explicar Motjé. La meitat d'aquests accidents es produeixen entre persones de menys de 30 anys. A la jornada, organitzada pel Centre de Seguretat i Condicions de Salut en el Treball, amb la finalitat de divulgar els mètodes i tècniques que han d'aplicar les persones que habitualment manegen càrregues i efectuen moviments repetitius, també es va tractar del tema de biomecànica de la columna vertebral i la seva posició en l'acte laboral, i la prevenció del dolor d'esquena en el món laboral. La primera exposició la va fer el cap del servei de Rehabilitació de l'Hospital de Girona, el doctor August Moret, i la segona, el director del Centre de Salut de la Columna Vertebral de Barcelona, el doctor Francisco Balaguer.

SANITAT

L'OMS investiga un nou producte vaginal per evitar el contagi del virus de la sida

■ **Ginebra.**— L'Organització Mundial de la Salut (OMS) va informar ahir que s'ha iniciat una nova estratègia d'investigació que consistirà a preparar una substància —espuma o gel, per exemple— que la dona es pugui introduir en la vagina i que sigui capaç d'inactivar el virus de la sida. Actualment, els esforços per prevenir la transmissió del virus consisteixen sobretot a impulsar la utilització del preservatiu i a recomanar que s'evitin les pràctiques sexuals que puguin representar un risc.

Segons va indicar el director

executiu del Programa Mundial de Lluita contra la Sida, Michael Merson, la preparació d'un microbicida pot significar un avenç molt important, ja que permetrà a la dona protegir-se contra la infecció. «Tot i que el preservatiu seguirà sent el principal mitjà per frenar la transmissió de la sida, si es té en compte que cada minut dues dones corren el risc de contraure el virus, és lògic que sigui necessari trobar un nou mitjà que faci possible la protecció», va indicar Merson. Segons va destacar aquest mateix, «el descobriment d'un microbicida que destrueixi el virus de la sida en la vagina

modificaria el curs d'aquesta epidèmia en el futur». El nou producte destinat a combatre el virus de la sida podria també prevenir la transmissió per la via sexual d'altres malalties.

Els espermicides contraceptius que existeixen des de fa dècades també poden servir de microbicides vaginals, i s'ha constatat que alguns d'ells també poden servir per anular el virus de la sida. Tot i això, no s'ha pogut comprovar que siguin efectius en la lluita contra la malaltia, ja que el seu ús continuat podria danyar la vagina i, per contra, afavorir el contagi.

NECROLOGIQUES

René Wurmser

Fundador de la biofísica francesa

■ L'acadèmic René Wurmser, considerat el principal fundador de la biofísica francesa, va morir el passat 9 de novembre, als 103 anys. Pioner en aquesta disciplina, Wurmser va ser el primer, fa més de mig segle, a demostrar que no és el gas carbònic sinó l'aigua la que es descompon per la llum durant les accions fotoquímiques d'aquesta última.

A partir de 1921, Wurmser va elaborar la teoria de la fotosíntesi, els treballs de la qual han permès elucidar el mecanisme d'assimilació clorofil·lica i orientar les investigacions sobre el paper de les proteïnes en el traspàs de l'energia química, essencial per a cada funció vital.

Nascut el 1890 a París, Wurmser es va llicenciar en Ciències i va ocupar la càtedra de Biologia Psicoquímica de la Universitat de la Sorbona i va entrar a l'Acadèmia de Ciències el 1969 en la secció de Biologia cel·lular i molecular. René Wurmser va escriure, entre altres, dues obres fonamentals: *Oxidacions i reduccions i Electroactivitat en la química de les cèl·lules*.

Achille Zavatta

Pallasso de circ

■ Achille Zavatta, un dels pallassos de circ més famosos del món, va morir dimarts dia 16, a França, als 78 anys. Zavatta, que va llevar-se la vida, havia mani-

festat darrerament en diverses ocasions que no volia continuar vivint si havia de dependre dels altres, ja que una afecció renal l'obligava a sotmetre's a diàlisi tres cops per setmana.

El famós pallasso, nascut el 6 de maig de l'any 1915 a Tunísia en una família d'artistes de varietats d'origen piemontès, va debutar com a trapezista quan tenia 6 anys, al circ del seu pare. Alguns anys després, Zavatta ja havia fet de quasi tot: de trapezista, genet, domador i fins i tot de músic, ja que tocava onze instruments tot i no haver après mai solfeig.

Als vint anys, Zavatta va començar la seva carrera de pallasso i es va convertir en un personatge conegut a tot Europa, on va popularitzar la seva silueta d'August.

Achille Zavatta va ser la gran estrella dels circs Medrano i Amar i, amb la seva simpatia, es va convertir en el pallasso de circ més ben pagat del món. Zavatta va interpretar també algunes pel·lícules, entre les quals destaquen *La maldició de Belfegor* i *La Jumet verte*. Achille Zavatta va contraure matrimoni en tres ocasions i va ser pare de cinc fills.

CANTALLOPS

—Marta Goltier i Galí va morir ahir a Figueres, als 88 anys. Era vídua de Joan Sobrepera i Gumbau i vivia al carrer Hernán Cortés, 5, de Cantallops. La missa exequial en sufragi per la seva ànima es farà avui, a les 4 de la tarda,

a l'església parroquial de Cantallops.

HOSTALRIC

—Pilar de Rovira i Solà va morir ahir a Girona, als 76 anys. Era natural d'Hostalric i vivia al carrer del Raval, 56. Era vídua de Salvador Martí i Monge i tenia dos fills. La missa exequial en sufragi per la seva ànima es farà avui, a les 4 de la tarda, a l'església parroquial d'Hostalric.

LLORÀ

—Esteve Estrach i Turon va morir ahir a Girona, als 93 anys. Era natural de Sant Martí de Llèmena i vivia a can Sigala, de Llorà. Estava casat amb Teresa Fàbrega i Torrent i tenia cinc fills. La missa exequial en sufragi per la seva ànima es farà avui, a les 4 de la tarda, a l'església parroquial de Llorà.

MALGRAT DE MAR

—José María Rodríguez Rodríguez va morir abans d'ahir a Calella, als 52 anys, de malaltia. Era natural de Malgrat i vivia al carrer Cervantes, número 5, de la mateixa població. Era solter. La missa es farà avui, a les 10 del matí, a l'església parroquial de Malgrat de Mar.

ST. ISCLE DE VALLALTA

—Salvador Donadeu i Torrent va morir ahir a Arenys de Mar, als 73 anys. Era natural de Sant Iscle de Vallalta, on residia. Era solter. La missa exequial en sufragi per la seva ànima es farà avui, a les 10 del matí, a l'església parroquial de Sant Iscle de Vallalta.

ST. LLORENÇ DE LA M.

—Montserrat Urtós i Vilà va morir dilluns a Sant Llorenç

de la Muga, als 91 anys. Vivia al carrer Barri, 6. Era vídua de Felip Pericot i Guillaumes i tenia dos fills. La missa es va fer ahir, a l'església parroquial de Sant Llorenç de la Muga.

SANTA COLOMA DE F.

—Victòria Masferrer Oriol va morir abans d'ahir a Santa Coloma de Farners, als 92 anys. Vivia a Santa Coloma. Era vídua de Gregorio García i tenia sis fills. La missa exequial en sufragi per la seva ànima es farà avui, a les 11 del matí, a la capella de la Residència Geriàtrica de Santa Coloma de Farners.

TORROELLA DE M.

—Esteve Alemany i Gatius va morir ahir a Torroella de Montgrí, als 83 anys. Era natural de Belcaire i vivia al

carrer Llibertat, 37, de Torroella. Estava casat amb Eulàlia Junqué i Mont. L'enterrament es farà avui a les 10 del matí, a Torroella de Montgrí.

TORTELLÀ

—Isidre Costa i Badosa va morir ahir a Tortellà, als 91 anys. Vivia a Tortellà. Era vidu d'Isabel Freixas i Cos i tenia una filla. L'enterrament es farà avui, a les quatre de la tarda, a Tortellà.

VULPELLAC

—Pere Padrosa i Pujol va morir dissabte als 74 anys. Era natural d'Argelaguer i vivia al carrer Carme Carles, 7, de Vulpellac. Estava casat amb Montserrat Mercader i Bahí i tenia un fill. La missa es va celebrar ahir, a les 12 del migdia, a l'església parroquial de Vulpellac.

Nota d'agraïment

Les famílies Serrats - Herce
agraeixen molt sincerament les mostres
de condol rebudes per la mort del familiar

Mateu Serrats i Bordas

esdevinguda el dia 14 d'aquest mes

Girona, 17 de novembre de 1993

Pregueu Déu en caritat per l'ànima de

Esteve Estrach i Turón

Va morir a Girona el dia 16 de novembre de 1993,
a l'edat de 93 anys, havent rebut els S.S. i la B.A.

A.C.S.

La seva esposa, Teresa Fàbrega i Torrent; fills, Mercè, Caterina, Josep, Joan i Francesc; fills polítics, Joan Riera, Josep Cufí, Carme Vidal, Dolores Peña i Nuri Guinart; néts, besnéta i tota la família participen a les seves amistats tan sensible pèrdua. La missa exequial en sufragi per la seva ànima se celebrarà avui dimecres, dia 17, a les 4 de la tarda, a l'església parroquial de Llorà.

Capella mortuòria: c/ Anselm Clavé, 32. Funerària Poch.

Girona, 17 de novembre de 1993